

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.
Fél évre	4 "
Egész évre	8 "
Egyes szám ára	20 fill.

Felelős szerkesztő:
ZÁDORV KÁROLY.
Lap kiadó tulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szemeli részét illető közlemények a »Petrozsény és Vidéke« szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a Kiadóhivatalhoz küldendők.

Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények árszabály szerint számíttatnak.

A községi közgyűlésből.

Pénteken délután tartotta Petrozsény község képviselőtestülete tavaszi rendes közgyűlését.

A tárgyalat ügyek fontossága indokoltá teszi, hogy azokkal vezetőcikkünkben foglalkozunk.

Maga a községi költségvetés oly széles körre terjed, hogy részletes ismertetése lapunk keretére való tekintettel is lehetetlen. Több tételre mutatva azonban az adózók érthető érdeklődésének eleget tenni kötelességünk.

A községi háztartást az évről-évre megállapított költségvetés keretéhez mérten lehet és kell berendezni. Abban nyer fedezetet a községi élet minden szükséglete.

A kiadásokra előirányzott összeg túllépése fegyelmi felelősséget von maga után. Az előre látható szükségletnek tehát a költségvetésben kell fedezetet nyerni. Igen, csak hogy éppen erről a fedezetről nem lehet a jogos igényeket kielégítő módon gondoskodni ott, ahol — mint Petrozsényben — a községnek nincsen jövedelemforrása s a polgárookra kell kiróni a költségeket. A községi képviselőtestületre hárul az erkölcsi és anyagi felelősséggel járó feladat, hogy az adózó polgárok teherviselési képességét szem előtt tartva állapítsák meg az egyenes adók ará-

nyában kivetendő pótdát; de őket terheli a felelősség azért is hogy az elutasíthatatlan közszükséglet kielégítést nyerjen. És ez, a petrozsényi viszonyok között felette nehéz; mert a község rohamos fejlődése arányában növekszik a kiadás, fokozódnak a község, mint erkölcsi testülettel szemben fellépő jogos és kielégítésre váró igények. Ellenben a község rendes bevétele mivel sem emelkedik. Ilyen viszonyok között tehát az egyedüli expediens, hogy csakis az elutasíthatatlan, a halaszthatatlan szükségletek fedezetéről történjék gondoskodás a költségvetésben. Ez a gondolat vezérelte a községi képviselőtestületet a költségvetés megállapításánál. És ezen elv alkalmazásával is az adózókra kivetendő községi pótdát megközelíti az egyenes államadót, amelyben a kiadások összege 160.586 korona 74 fillérben volt szükségképpen előirányzandó, melynek fedezetére a község rendes jövedelmeként 62.662 kor. 10 fillér szolgál s így a fedezetlen szükséglet 97.924 kor. 64 fill., amelyből 73.157 kor. 35 fillér: 127.581 kor. 37 fillér egyenes államadóra kivette 58% pótdát; 24.767 kor. 29 fillér fedezetlen szükséglet pedig 70.905 kor. 34 fillér egyenes állami adóra kivette 34% pótdát, vagyis összesen 92% pótdát kirovását határozta el a községi képviselő testület.

Pedig még sok kiadást kellett volna felvenni a költségvetésbe, ha a parancsoló szükség, a jogos igények kielégítését szem előtt tartva állapította volna meg a közgyűlés a költségvetést s nem fordított volna kiváló gondot arra, hogy az adózók terhére a lehetőségig könnyítse. Csak a főbbeket említjük:

Nincsen felvéve csatornázásra, vízvezetékre semmi s járdák építésére s kövezésre, utcatisztítás és locsolásra pedig 6000 korona van beállítva. Hogy ezzel az összeggel nem lehet a szükségletek mértén kielégíteni a jogos igényeket, azt szükségtelen bizonyítani, valamint azt is, hogy a csatornázás és vízvezeték létesítése Pedig, ha a mintegy félmillió koronába kerülő közlétesítmények költségének egy évre eső részét a költségvetésbe felveszi a képviselőtestület, a kiadás mint egy 20.000 koronával több s ehhez aránylag emelkedett s lett volna a pótdát százaléka megállapítandó s több lenne mint az egyenes állami adó.

A parancsoló szükség, a legmesszebbmenő takarékoság elvének alkalmazásával nyert tehát az adózók érdekének figyelembevételével kielégítést a költségvetésben, amint még inkább megvilágít a község vagyon-eltára, melyszerint a község ingatlan vagyonának leltárértéke 275.290

bejutott volna a zenetörténelembe, ha... De mit ér a panasz! Mikor az élet olyan kegyetlen játékot űzött vele! Hansenné imádtá a cigányt, aki tizéves fiát a zongora elméletére és gyakorlására tanította. A fiúnak nem volt érzéke a zene iránt, de az anyjának volt érzéke a tanító iránt, aki hetenként háromszor pontosan megjelent, hogy kis fiát a zongorajáték művészévé avassa.

Hansenné asszony mindig jelen volt a zongoraleckéken. Később úgy érezte, hogy az ő hangja is érdekes a továbbképzésre, felkérte tehát Dáhl, hogy hetenként háromszor kísérelje énekét. Így lett aztán a cigány mindennapos a háznál.

Hansenné asszony kifogástalan, tisztességes nő volt. Ámbár rajongásig szerette Dáhl, mégis ellentállt a kényszernek, hogy a cigány karjaiba dobja magát. Leküzdötte feltűnő érzelmeit és az önmagával győzelmesen megvívott lelki tusa, rendkívül öntudatos és elégedett tette.

Vajjon viszonzotta-e a feketeszemű cigány Hansenné titkolt érzelmeit! Minden jel arra vallott, hogy Hansennében e hit gyökeret verjen. Dáhl ábrándozó, mélabus szemei mindig a legnagyobb gyöngédséggel tapadtak rá. De Dáhl illedelmes és szerény maradt... tulságosan szerény. Hansenné inkább szerette volna hevesnek, szenvedélyesnek látni, mert akkor az ő érdeme: hogy a kísértésnek ellent tudott állni, — annál nagyobbának, nemesebbnek tűnt volna fel.

Mikor Hansenné, a cigány érkezésekor és távozásakor a kezét szorongatta, akkor Dáhl hirtelen vissza-

„PETROZSÉNY és VIDÉKE” TÁRCAJA.

Pihenni.

— Irta: KÜRTI SÁNDOR. —

Messze, igen távol,
Hol a nap se lángol,
Hová sohsem téved
Egy parányi élet
Ebből a világból;
Hová e rut zajból
Nem hat soha semmi:
Odamennék mindörökre
Nyugodni, pihenni.

Ahol nincsen emlék,
Ahol lét és nemlét
Sejtelemben olvad;
Hol a fájdalomnak
Nem érzem gyötrelmét;
Hol mindent eltuódnék
Temetni, feledni:
Odamennék mindörökre
Nyugodni, piheni.

Nyugodni, pihenni!...

Hát csak ennyi, ennyi,

Amire én vágyom?!

Az egész világon

Nem tartoztat semmi?...

O én balga lelkem,

Vajjon hová mennél?

Nyugodalmat nála nélkül

A földön, hol lennék?!

A cigány.

— (Dánból.) —

Dáhl volt a neve, de nem igazi cigány.

A cigány melléknévvél csak azért ruházták fel, mert koromfekete haja, éjsötét szemei és fekete körmei voltak, no meg talán azért is, mert zongorázni tudott.

Tehát zongorázott, mint egy művész, ámbár nem volt valami nagy művész. Zongoraleckéket adott, óránként két márkával és polgári házaknál estélyeken, tánc-hoz is szolgáltatva a zenét.

Félreismeret zseninek tartották és ez szerezte meg nagy tekintélyt. Fekete szemei mindig bizonyos mélabússágban fénylettek; mikor hirneves művészekről folyt a szó, mélységes sóhajok vergődtek fel melléből... a keserű csalódások kétségbeesett sóhajai... Bizonyosan

Reggelizés előtt fél pohár

SCHMIDTHAUER-féle

Használata valódi áldás gyomorhajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

Keserűvíz

Az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen
= rendbe hozza. =
Kis üveg ... 40 fill.
Nagy üveg ... 60 fill.

kor; államkötvényekben 41.400 kor; jogok- és haszonvételek 5% kamatozástőkesítésével 440.000 kor; kamatozó tőke 2.383 kor. 75 fill; ingóságok 16.586 kor. 62 fill.

A cselekvő vagyon összesen 775.660 kor. 62 fillér; szenvedő állapot 420.484 kor. 30 fill.

A közgyűlés fontosabb intézkedéseiről a következőkben referálunk.

Általános helyesléssel mellett tárgyalta Petrozsény község képviselőtestülete dr. Nesztor Kamil községi képviselőnek Petrozsényben közkórház létesítésére vonatkozólag írásban beadott indítványát, melyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

Köztudomás szerint ugyanis a m. kir. bányakincstár, valamint a Salgótarjáni Köszénbánya-Részvénytársulat Petrozsényben a saját személyzete részére új kórházat szándékozik létesíteni.

Miután úgy az építetők, valamint Petrozsény és az egész Zsilvölgy közönségére, de az Országos Munkásbiztosító Pénztárnak a petrozsényi járásban lakó nagyszámu tagjaira, nemkülömben a m. kir. államvasutak szintén nagyszámu személyzetére nézve bizonyításra nem szoruló nagy előnnyel járna az, ha Petrozsényben az itteni két nagy bányavállalat üzeme céljára szolgáló, aránylag mégis kisebb és az általános szükségletet ki nem elégíthető kórháza helyett a jogos igényeknek megfelelő egy nagyobb szabású közkórház létesülne, miért is indokolt felterjesztést intéz Petrozsény nagyközség képviselőtestülete a belügyminiszterhez aziránt, hogy Petrozsényben az érdekeltég bevonásával és hozzájárulásával közkórházat létesíteni és fentartatni s ezen célból a magyar kir. Bányakincstár, a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat, a m. kir. államvasutak, a dévai kerületi Munkásbiztosító Pénztár és Petrozsény nagyközség közönségének közbenjöttével megtartandó tárgyalás útján megállapíttatná ama módokat, amelyek szerint az érdekelték a közkórház létesítéséhez, illetőleg annak fentartásához hozzájárulnának.

A községi képviselőtestület sürgősen teljesítendő köteletségévé tette az előjárásnak, hogy a hozott határozat alapján és szellemében szerkesztendő felterjesztést, küldöttség által juttassa m. kir. pénzügyminiszter a m. kir. belügyminiszterhez és oly kérelemmel, hogy az ügyet pártfogásukba véve, a petrozsényi közkórház létesítése érdekében megfelelőleg intézkedni sziveskednének.

vonta kezét és gondosan kerülte a nő epedő tekintetét. Ha alkonyodni kezdett Hansenné késlekedett lámpát gyújtani, csak azért, hogy a bizalmas együttlétet meg ne zavarja, de a cigány mindig udvariasan világosságot kért.

Hansenné 35 éves volt és átértette az ifjúkori szerelem minden boldogságát, mely eddig tőle, mostohán megtagadtatott. Szerelme tárgyának egy tekintete, mosolya elragadta, de mely szomorúsággal töltötte el, ha idegszerűnek vagy szórakozottnak mutatkozott.

Szándékosan leejtette kebléről a virágokat, hogy Dáhl udvariasan felemelhesse; de a cigány tulzott szerénységében a zongorán hagyta elhervadni. Egy este eltűnt a nő battiszt-zsebkendője. Hansenné boldog volt a tudatban, hogy az édes cigány emlékül magával vitte. De másnap már visszahozta és dadogva, hebegve kért bocsánatot, hogy véletlenségből zsebre tette.

Egy napon a cigány még a szokottnál is melancholikusabb volt. Kétségbeesett sóhajok vergődtek fel lelkéből és Hansenné már remegett a gondolattól, hogy valami rendkívüli szerencsétlenség érte kedvencét. Részben félt a vallomástól, de másrészt óhajította volna részvétét tapintatosan kifejezésre juttatni.

— Bizony, édes barátom, kegyetlen az élet; tudom, fájdalmasan tapasztalom magam is. De mit tegyünk?

Petrozsény község képviselőtestülete 30 nap közbetetésével, nem dönthetett arról, hogy a hunyadvármegyei gyümölcstermelő, pálinka főző és gyümölcserőltető szövetkezetbe Petrozsény község közönsége 50 (ötven) drb. 50 (ötven) koronás részvényjegyzésével belép, minthogy a névszerinti szavazás megejtéséhez nem volt meg az általános többség.

Az izr. templom-utca szabályozására nézve az előjárás jogaslatát értelmében határozott a közgyűlés.

Megbizta végül a közgyűlés az előjárásigot, hogy a község tartozásainak konvertálása és a beruházási kölcsön kieszközlése iránt sürgősen foganatosítsa a célravezető eljárást.

A petrozsényi munkásgimnázium.

Midőn a nmu. vall. és közokt. m. kir. Miniszter Úr f. é. április hó 20-án 43642. sz. a kelt magas rendeletével a petrozsényi munkásgimnázium előadóinak óránként 8 korona tiszteletdíjat engedélyez és elrendeli, hogy hivatalos jelentés tételnek neki ezen intézmény vezetője útján, evvel ezen fiatal kulturális intézmény fennállását itt nálunk állandósította.

Most, midőn az első félév bezárult április 30-án, szükséges, hogy Petrozsény áldozatkész közönsége előtt a rövid három hónapi történetet a munkásgimnázium életéből ismertessük.

Keletkezésének körülményeit már ezen lap megírta. Méltóságos Mártonffy Márton udvari tanácsos és iparoktatási főigazgató úr felszólítására megalakult a munkásgimnázium választmánya, mely járásunk érdemes és tettevős főszolgabíráját, Janza Vazult tette elnökvé. Az anyagi támogatás sem késett. A nmu. Pénzügyminiszter Úr 300 korona, a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat petrozsényi bányagazgatósága 300 korona, a Petrozsényi Takarékpénztár részvénytársulat 250 korona, a petrozsényi Ipartestület 100 korona, az Urikány-Zsilvölgyi Köszénbánya 100 korona, a Petrozsényi Casino 100 korona és Petrozsény Nagyközség 50 korona, egyesek pedig több-kevesebb összegű segélyben részesítettek ezen kezdő intézményt.

A nemes eszme megvalósításától áthatott előadók lelkesen fogtak hozzá a tanításhoz.

Gerbner Árpád főgim. tanár előadta az ősmagyar történelmet; Hacker Márton salg. tarj. b. tisztviselő a könyvitelt; Lakner József főgim. tanár a számtant, Dr. Maroth Károly főgim. tanár a magyar irálytant, Dr. Nesztor

Meg kell nyugodnunk a változhatatlanban! Vegyük az életet úgy, amint kínálkozik!

— Könnyű ezt mondani! — sóhajtott a cigány.

Ha könnyű volna, megszűnne minden érdeme; a sors igaztalan... elválasztja azokat, kik egymásnak teremtetek! De mit ér a panasz! Semmit! Elégedjünk meg a boldogító tudattal, hogy önmagunkat legyőztük és volt erkölcsi erőnk minden kísértésnek ellentállva, heroikusan lemondani.

A cigány busan megrázta a fejét.

— Azt hiszi barátom, nem értem fájdalmát? Hala Istennek, nem vagyok vak és régóta részvétele kísérem néma szenvedését. Nem vagyok közönyös sorsa iránt és szívem mélyéből sajnálom. De mit tehetnék én a vigasztalására?

— Nem sokat! — mondta a cigány, fájdalmától lesújtva.

— Hátha mégis? — vigasztalta a nő, mialatt részvételtjesen nyújtotta felé kezét.

A cigány nem fogadta el.

— Óh, ne ellenkezzék, ne foszsa meg e pillanatot magasztoságától egy véletlenül kiejtett meg gondolatlan vallomással. Őrízze meg titkát... édes titkunkat... magunknak... kettőnknek...

Kamil bányaeorvos az egészségtant, Ocvirh Ede m. kir. bányafőmérnök a mértant, Gilcer Pál m. á. v. mérnök Magyarország földrajzat.

Beriatkozott 60 tanuló. Nem is lehetett többet felvenni, ámbár később jelentkeztek is, mivel a helyiség, amelyben az előadások lefolytak, úgy is sokszor szűknek bizonyult.

Köszönettel kell megemlékezni arról, hogy Ng. Roth Flóris bányagazgató úr a Salg.-Tarj. Részv.-Társ. iskoláját az előadás céljaira átengedte, valamint fűtést és világítást is engedélyezett az intézetnek.

Hogy mily eredményt és mily hatást fog ezen intézmény elérni itt Petrozsényben, azt a jövő fogja megmutatni.

Méltóságos Molnár Viktor közoktatásügyi államtitkár úr az Uránia Tudományos Egyesület és a Munkásgimnáziumok elnöke ezt írja Janza Vazul elnökhöz intézett levelében: Kifejti, hogy a munkásgimnázium egyetlen célja az, hogy előmozdítsa az iparos ifjúságnak a kereskedelmi pályának való előkészítését, illetőleg egy oly iparos osztály nevelését, a mely megfelelő kereskedelmi ismerettel birtokában a kisipar szűkebb köréből kiemelve magasabb gazdasági hivatás betöltésére válik alkalmassá, s a mely osztálynak hiányzása gazdasági fejlődésünk kiszámíthatlan hátrányára van.

Minden olyan intézmény, amely a nép helye irányban való oktatására irányul, hasznos. Úgy hasznos ezen intézmény is. Az elért siker pedig buzdítsa a munkásgimnázium elnökét Janza Vazult további tevékenységre, most az államtitkár úr szava szerint, ha e feladatot megoldottuk, az érdem azoké lesz, kik az eszmét a gyakorlati életbe átültetni az övékéhez hasonló buzgalmmal igyekeznek.

X.

KÜLÖNFÉLÉK:

— **Halálozás.** Dénes Károlyné született Szieber Margit, Hunyadvármegye kir. tanfelügyelőjének felesége, Déván, f. é. május hó 13-án d. e. 12 órakor, életének 34., boldog házasságának 7. évében, rövid szenvedés után a halotti szentségek ajtatos felvételével az Istenben elnyugodott. Hült tetemei folyó hó 15-én d. u. 4 órakor nagy részvét mellett a római kath. anyaszentegyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezettek Déván. A vármegyénk tanfelügyelőjét ért nagy csapás széles körben keltett igaz részvétet.

A cigány megrázta fekete sörényét és néhány erős ütemet játszott a zongorán, nyilván azért, hogy félbeszakítsa a nő beszédét, melyből egy árva szót sem értett meg. Azután ismét elmerült néma hallgatásába míg végre megszólt.

— Bárgyuság, hogy nincs bátorságom önnek, kedves jóakaró barátom, mindent őszintén bevallani.

A nő gyöngéden befogta a száját, hogy tovább ne folytathassa.

— Nem, nem... nem akarom, hallani, — sóhajtott halkán.

— Nagyságod tulbecsüli annak jelentőségét amit mondani akarok, pedig olyan kétségbeejtően mindennapi dolog...

— Mint az élet maga...

— És ostoba...

— Mind a szerelem!

— Igen, igen!

A cigány nagy, művészi szünetet tartott.

— Arról az ostobaságról van szó, hogy a feleségem megcsal.

Hansenné úgy érezte, hogy rögtön magszakad a szíve.

— A felesége?!

Dáhl fekete szemében az elkeseredés és a düh villámai cikáztak.

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványviz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorбай ellen
Borszéki főkut, kösvény ellen
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen
Bodoki Matild, alkális savanyviz

Baross, veseбай ellen
Borhegyi, hughajtó
Boholti, üdítő víz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrákosi Mária, légesőhurut ellen
Hargitaligeti, üdítő ital

Horgász, étvágygerjesztő
Kásonfőkut (Salutaris) jó és lithium tartal.
Répáti, égvényes ásványviz
Székely-Selters, idült gyomorбайok ellen
Stojkal, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványviz

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvízei pótolhatók.

gyógyhatása és kellemes ize össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel. 6-12

RAKTÁR: SCHÄFFER MIHÁLYNÁL PETROZSÉNYBEN.

— **Templomszentelés Lupényben.** A gör. kath. hívek díszes templomot építettek Lupényben. Az Isten dicsőségére, a vallás-erkölcsi élet ápolására emelt szentegyházat f. hó 30-án (vasárnap) délelőtti szenteli fel s adja át magasztos rendeltetésének dr. Hosszu Vazul lugosi gör. kath. püspök. Az ünnepély sorrendjét következőkben állapította meg a lupényi gör. kath. egyház gondnoksága: 1. Szombaton 1909. évi május hó 29.-én d. u. 6 órakor Ő Meltósága megérkezése és fogadtatása a politikai hatóság által. 2. Ünnepélyes egyházi menet a templomhoz. 3. Közvetlenül fogadtatás a templom kapujánál a gör. kath. egyházgondnokság által és a templom főajtájánál a gör. kath. plebános által; azután bemenet a templomba és fölszentelési előkészületek; vecsernye. 4. Vasárnap 1909. május 30-án reggel 8 órakor a templom fölszentelése és ünnepélyes Szent mise. 5. Közvetlenül a Szent mise után a küldöttségek tisztelgése Ő Meltóságánál. 6. Vasárnap 5. órakor d. u. ünnepélyes vecsernye.

— **Esküvő.** Cserey Gyula m. kir. pénzügyi szemlésh. Huber Arankának; Adron Dénes kincstári aknász Huber Herminának, özv. Huber Gyuláné leányának folyó május hó 30-án, pünkösdi napján délután 3 órakor esküszik örökösű Petrosényben a róm. kath. templomban.

— **Eljegyzés.** Szüszér Jakab, a Szüszér Mihály és Fia petrosényi vas- és fűszerkereskedő cég beltagja eljegyezte özv. Singer Edéné leányát; Zelmát Lipótszentmiklósról.

— **Halálozás.** Haró Lajos m. kir. kincstári bányaaalstisz neje szül. Szrnka Irma, életének 41-ik és házasságának 24-ik évében rövid szenvedés után folyó évi május 11-én meghalt. Hültetéseit folyó hó 13-án d. u. 3 órakor a petrosényi sírkertben, róm. kath. gyászszertartás szerint nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

— **A lupényi róm. kath. egyház javára** f. évi május hó 31.-én (Pünkösdi másodnapján) a Viktoria hidon túl levő réten kedvezőtlen idő esetén a Gyöngyösi-féle vendéglő összes termeiben zártkörű majális rendeznek. Beléptidj Családjegy (3 személyig) 3 kor., személyjegy 1 kor. Kezdeté délután 3 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A zenét Csengeri Lajos piskii cigányzenekara szolgáltatja. Jó meleg és hideg ételekről és italokról gondoskodva van.

— **A marosilyei róm. kath. templom belső tatarozásának költségei javára** Báró Bornemissza Tivadarné, Báró Jósika Sámuelné, Báró Jósika Sámuel

— Ugy van, a feleségem; — mert nő vagyok mint sok más ember és végtelenül szeretem az asszonyt. Nem szép és mégis szerettem. Ha az ember szeret — akkor szeret! Nem nézi, nem kérdezi: szép-e, vagy rut!

— Igaz, nagyon igaz! — sóhajtott Hansenné, szinte fuldokolva.

— Szeretem... és mégis megcsalt... egy miniszteri fogalmazóval. Meggyőződtem róla és nem tehetek ellene semmit, mert nagyon szerettem! Oh, én nagyon boldogtalan vagyok!...

A cigány másnap levelet kapott barátnőjétől, melyben az értesíti, hogy énektanulmányait nem folytatja tovább és hogy fiát ezentúl hegedülni taníttatja...

Egy szép napon Hansen doktor azt kérdezte nejétől: Hol bujkál az a cigány, hogy olyan régen nem láttam nálunk?

— Kiadtam az útját, elbocsátottam, mert nem tud tanítani, az énekkíséretre pedig egyáltalán nem alkalmas. Ugy látszik, csak azért járt ide, hogy engem családi botrányaival untasson és nagy fájdalmi bizalmasává tegyen.

— Családi botrányok... nagy fájdalmak — a cigánynál? Igazán nem rossz! — mondta kacagva a férj.

— Cigány? Azt mondod, cigány? Igazad van, csakugyan sajátságos cigány volt... — sóhajtott Hansenné, miatt titokban szemeiben egy alágördülő könnyet morzsolt szét...

védnöksége alatt és Báró Bornemissza Adéle főrendezőse mellett 1909. május hó 20-án délután tartandó jótékonycélú bazárra a meghívók szét küldettek. Az ünnepély sorrendje: I. 1.) Az uradalmi parkban d. u. 2 óráról sétahangverseny, melyhez és az estélyi előadáshoz a zenét a gyulafehérvári cs. és kir. 31. gyalogezred zenekara és a m.-illyei cigányzene szolgáltatja. 2.) A sátrakban kiállított és adományozásból befolyt értékes tárgyaknak hölgyek által való elárúsítása. 3.) Automobil-séták, levelezőlap árusítás, postaszolgálat stb. stb. 4.) Gyermekelekedés. 5.) Ugyancsak a parkban elhelyezett hideg buffet és hűsítő italok elárúsítása. II. 1.) este 9 órakor a marosilyei Kázinó termében műkedvelői (kabaret) előadás. 2.) Előadás után értékes műtárgyak tréfas kisorsolása. 3.) Végül tánc. Belépti-díj: a parkba személyenként (csak felnőttek részére) 50 fill.; a műkedvelői előadásra személyenként 50 fill.; mindkét belépőjegy a parkban elhelyezett pénztárnál egyszerre is megváltható. Goró Edéné, a női rendező-bizottság elnöke. Báró Bornemissza Lipót, a férfi rendező-bizottság elnöke.

— **A községnevek használatáról** a törvény rendelkezik s kötelezi különösen a közhatalokat, hogy a községek országos törzskönyvében bejegyzett elnevezést használják. „Petrozsény” néven van a Zsilvölgy központja s a járás székhelye az orsz. törzskönyvbe bejegyezve, így rendeli a Hunyadvármegye törvényhatósági bizottsága által 117—902. közgy. szám alatt jóváhagyott szabályrendelet ezen községnevének használatát, így használják a községi előjáróság s általában a közhatalok, csak a petrosényi m. kir. postahivatal dátumbélyegzőjén van „Petrosen” körirat. Petrosényből az ország sőt a kontinens minden részébe, sőt azon túl is mennek levelek és postai küldemények, indokolt tehát, hogy a postahivatal a község nevét helyesen feltüntető helyi dátumbélyegzőt használja, amire felhívjuk apostahivatal, illetve a m. kir. posta- és távírdá igazgatóság figyelmét.

— **Gyilkos bika.** A salgótarjáni községbánya részv. társulat, alkalmazottai jószágállományának szaporítása és értékesítése céljából tenyész-fajbikákat tart petrosényi központi istállójában. Ezek mellett volt alkalmazva mint ápoló Herzberger György 62 éves kocsis. A mezőhegyesi állami gazdaságtól még mint kiváló tenyészkepeséget ígérő borjut vásárolt a bányaigazgatóság egy bikát, amely Herzberger György ápolása mellett fejlődött hatalmas állattá, amely állandóan a jászolhoz volt láncolva s ovatosságból fedezésre is csigára alkalmazott láncon eresztették az udvarra, jöllehet igen szelíd volt s az ápoló különösen egy bántatható vele, mint a kezes-báránnyal. Ez a gyönyörű állat folyó hó 10-én Herzberger György ápolót, midőn körülötte foglalatzkodott a szíve táján váratlanul, észrevétlenül szarvával oldalba lökte, minek folytán pár perc múlva meghalt.

— **A vasuti mozdonyok fűtjelzése.** A kereskedelemügyi miniszter a gőzüzemű közforgalmu vasutak igazgatóságainak rendeletet adott ki abból a célból, hogy május 15-ikétől kezdve a mozdonyszemélyzet által adott gőzpipjelzések kísérletképpen ritkábban alkalmazásnak. E megszorításnak célja az, hogy a vonat forgalma lehetőleg kevés zajjal legyen lebonyolítható. Figyelembe véve azt, hogy a gőzpíp által adott jelzések gyakorisága egyrészt a személyzetnek az ily jelzések iránti figyelmét tompítja, másrészt pedig, hogy a gőzpipjelzések úgy az utazó közönségnek, mint a pálya szomszéd lakóinak nyugalma különösen éjjel nagyon zavarják. Ez új reformot kísérletképpen 1910. április elsejéig léptetik életbe, azután a vasutagazgatóságok jelentést kötelesek tenni a kereskedelmi miniszternek és a jelentéstől teszik függővé azt, hogy a reform állandó legyen-e.

— **Minta-mulató.** Bózsa József helyiségében Kovács K. Emil társulata esténként előadást tart. A társulat névsora: Törley Irén cabaret diva, Jenei Annuska előadó komika, Eröss Muki groteszk komikus. Varsányi Ilonka énekes- és táncosnő, Komlóssy Emma szanzone, Vass Feri szalon komikus, Szegedi Rózsika

dalénekesnő, Kovács K. Emil baritonista. Naponta két új bohózat. Esténként változatos és mulattató műsor szórakoztatja a közönséget. Kezdeté este fél 9 órakor.

— **Támogassuk a Kossuth-muzeumot!** 1848-ra örökké visszaemlékszik a magyar. Nagy idők voltak azok és nagy emberek a megteremtői. Áhítattal, kegyelettel kell tekintenünk mindenre, ami arra az időre emlékeztet. Meg kell becsülnünk a nagy nemzeti küzdelemből reánk maradt emléktárgyakat, melyek egy szebb jövő kivívására serkentenek benünket. És mi mégsem adjuk meg ezen szent emléktárgyak leggazdagabb tárházának: a Kossuth-muzeumnak azt, ami magasztos hivatásánál fogva őt megilleti. Hivatalos tényezők sem teszik meg kötelességüket. A multban a Bánffy-, Széll-, Tisza-, sőt még a Fejérváry-kormány is támogatta a Kossuth-muzeumot, csak a mai nemzeti kormány az, mely nem tesz érdeében semmit. Ezért fordulunk a hazafias magyar társadalomhoz, amelyben egyedül reményünket helyezzük, hogy a muzeum kiadványainak vásárlásával mentse meg a Kossuth-muzeumot. 10 kor. ellenében megküldjük Hoch János: »Rákóciné« című dísművét. Ebből a munkából 20 koronás m. díszesebb kiadásban is van. 100—150 koronáért szállítjuk a »Kossuth Lajos azt izente...« c. hatalmas képet, mely 170 cm. szélességével és 130 cm. magasságával a legnagyobb színes olajnyomat a kontinensen, a 100 koronás kép egyszerű keretű, a 150 koronás: arasznyi széles díszes aranykeretű. Tárgya fenséges, kiviele ehhez méltó. Ezeket a kiadványokat rendeljük meg és meg lesz mentve legértékesebb nemzeti gyűjteményünk: a Kossuth-muzeum, mely Budapesten, VIII. Népszínház-utca 33. sz. a. van.

— **Jelöltek felvétele a cs. és kir. nagy-szebeni gyalogsági hadapródiszkolába.** Széles körben nyilvánult érdeklődésre való tekintettel közöljük, hogy: az I.-ső évfolyamra az 1908/09-iki tanév kezdetével (szept. hó közepe táján) körülbelül 25—30 oly testileg alkalmas ifjú vétetik fel, aki f. év szeptember 1-ével 14-ik életkorát már elérte, de a 17-iket még át nem lépte, hajlammal bír a katonai pályára iránt és valamely közép- vagy polgáriiskola 4 alsó osztályát legalább elégséges eredménnyel végezte. A felvételi vizsgára és a kérvények szerkesztésére nézve bővebben tájékoztató felvételi szabályok 45 fillér beküldése után a hadapródiszkolánál kaphatók. Fizetéses hely iránti felvételi kérvények már az 1907/08-iki évi iskolai végbizonnyítvánnyal is ellátva, legkésőbbben f. év július hó 8.-áig az »iskolaparancsnokságnál« nyújtandók be. Ha a jelölt esetleg pótvizsgára utasított, akkor a kérvényhez ideiglenes bizonyítvány melléklendő. Hiányosan felszerelt, közvetlen a beérkezési határrappon (július 8.) beérkező kérvények nem vehetők figyelembe. »Magyar állami alapítványi díjmentes helyre« pályázóknak folyamodványa a »m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz« terjesztendő be. Az ebbeli »Pályázati hirdetmény« a benyújtási időpont valamint minden más adatok kihirdetésével, a »Rendeleti közlönyben« (esetleg a Budapesti közlönyben) közzétetik.

— **A katonatisztek váltózsíralása.** A hadügyminiszter — mint tudjuk — megtiltotta a közös hadsereg tisztjeinek a »könnyelmű adósságcsinálást s a bajtársak váltóinak zsíralását« a felettes hatóság engedélyétől teite függővé. A hadügyminiszter rendelete most jelent meg és a rendelet szerint az összes parancsnokoknak ügyelniök kell arra, hogy jóakaró gondoskodással alantasaik bizalmát megnyerjék, hogy azok még anyagi ügyeik rendezése alkalmával is kikérjék felelőseik véleményét. A rendelet figyelmezteti a parancsnokokat arra is, hogy a katonatiszteknek a saját hibájukon kívül való eladósodásukat »szemükre vetniök nem szabad«, ha azonban az eladósodás valóban vétkes könnyelműségből eredt, a parancsnokoknak teljes nyomatékkal, sőt a fegyelmi büntetés egész erejével és minden rendelkezésükre álló eszközzel közbe kell lépniök.

Phönix Biztosító Társaság :: kerületi főügynöksége

PETROZSÉNY, iroda az ipartestület mellett Krausz József házában.

Biztosításokat köt az ember életére, tűz, baleset, jégkár, vallamint betörés ellen.

Felvilágosítással a főügynökség szívesen szolgál, hol a díj-fizetések is eszközöltetnek.

— **Ifjúsági Lapok.** Ujból csak dicsérettel emlékezhetünk meg diákjúságunknak ezen kedvelt lapjáról. Örömmel látjuk, hogy úgy tartalomban, mint illusztrációkban mindinkább gazdagodik és minden kérdést felöl, ami a tanuló ifjúságot érdekli. Ismeretterjesztő és szórakoztató cikkei, ugyisint szobrászati közleményei hasznosak gyönyörködtető és minden diákot érdekelnének. Azonkívül pályázatait által munkára, nemes versenyre ösztönzi az ifjúságot, módot nyújtván arra, hogy képességeiket összemérjék. Az »Ifjúsági Lapok« munkatársai irodalmunk legkiválóbbjai: P. Ábrahám Ernő, Apor László, Balla Ignác, Balla Miklós, Bányai Elemér, Bíró Lajos, Cholnoky Viktor, Csáth Géza, Feleki Sándor, Kosztolányi Dezső, Móricz Zsigmond, Nádas Pál, Nógrádi László, Pásztor Árpád, Szini Gyula, Toneli Sándor. A sakkrovatot *Maróczy Géza* vezeti. Jól teszi minden szülő, ha ezen lapot megrendeli diákja részére, mert hasznosabb és olcsóbb ajándékot nem nyújthatna gyermekének. Az »Ifjúsági Lapok« előfizetési ára egész évre 4 kor. 80 fill., fél évre 2 kor. 40 fill., negyed évre 1 kor. 20 fill., egyes szám ára 12 fill. Mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal Budapest, V., Nádor-utca 16. szám.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mérhetetlen, megdöbbentő gyászomat részvétellel enyhítő szeretett fölbebbvalóim, kartársaim és ismerőseim, valamint árvaikat gondozó jó embereim fogadják ezuton igaz köszönetet.

Továbbá el nem mulaszthatom, hogy Both J. temetkezési vállalatnak is ne fejezem ki köszönetnyilvánításomat aziránt, hogy elég jutányos árban volt szíves szép és impozáns temetést rendezni.

Petrozsény, 1909. május hó 14-én.

Haró Lajos.

m. kir. bányaaltiszt.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik gyermekünket betegsége alatt is felkeresték és elhalálozása alkalmából szívesek voltak megjelenésükkel fájdalomukat enyhíteni, részvétükért ez uton mondunk hálás köszönetet.

Petrozsény, 1909. május hó 14-én.

Bohne Henrik és neje.

Kiadó üzlethelyiség.

Vulkán községben Krivadia telepen egy legforgalmasabb helyen ujjon épített szép üzlethelyiség kiadó, megjegyeztetik, hogy csak kézmű, divat, confectio és rövidáru szakma részére.

Értekezni lehet: a tulajdonossal

Reingewürz Lipótnál

1—2

Vulkánban.

Hirdetmény.

A petrozsényi állami iskolánál eszközrendő építésre, helybeli vállalkozók ajánlatot tehetnek az állami iskola igazgatóságánál.

Elsőrangú fővárosi nagy Cabaret

.. .. vendégszereplése

május 18-tól keddtől kezdve

az EMKE szálló uj termében.

Bővebbet a napi falragaszok!

431—1909. sz. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbírósnak 1908. évi Sp. II. 573/3. számú végzése következtében Dr. Vasincza Tamás puji ügyvéd által képviselt Puji takarékpénztár részv.-társ. javára 120 kor. s jár. erejéig 1909. évi február hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1780 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák és széna nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbírósnak 1909.-ik évi V. 394/2. számú végzése folytán 120 kor. tőkekövetelés ennek 1908. szeptember hó 20. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 95 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított, költségek erejéig, Párosszere községekben a végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására 1909. évi május hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj, 1909. évi április hó 29. napján.

Bíró János

kir. bír. végrehajtó

ELADÓ HÁZ. A régi Vágóhid-utca 720. szám alatt levő házamat, mely áll szoba, konyha és kamrából szabad kézből örök áron eladom.
Juhász János Petrozsény. 1—1

Találmányokat

szabadalmaztat és értékesít;
védjegy- és minta-oltalom az összes államokban

Pataky Vilmos

hites szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89 22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:

Berlin, W., Leipzigerstrasse 112. Paris, 58. rue Lafayette. Amsterdam, Keizersgracht 209.

Telek eladás.

Közvetlen a Malea-utca mellett több ház felépítésére 4 telek

ELADÓ.

Bővebbet e lapkiadóhivatalában.

:: HIRDETÉSEKET ::

jutányos árban elfogad

e lap kiadóhivatala.

:: Gyönyörű választék kézimunkákban és ahhoz való anyagokban! ::

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

:: PETROZSÉNY, KOSSUTH LAJOS-TÉR. ::

Dr. ROSENBERG-féle ház.

Mélyen leszállított árak!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Állandóan nagy választékban:

harisnyák, keztyűk, elegáns övek, eső- és napernyők, fiu-, lányka-, férfi- és nőisapkák, női **kézitáskák**, **pénz- és szivartár-cák**, **utazóbőröndök**, utazókosarak, **sétabotok**, kosárdisz-műáruk, asztaldiszek, emlékkönyvek, plús kazetták, **gallérok**, **kézelők**, gyermekjátékok, **ajándéktárgyak** stb. stb.
Különlegességek férfi és női fehérne-
:: :: műekben és nyakkendőkben! :: ::

Tömeges látogatást kér teljes tisztelettel:

8

REINER ANDOR Petrozsény.

Nagyraktár valódi angol és francia parfümökben!

MOSKOVITS FARKAS és TÁRSA

:: CZIPŐ-, CSIZMA ÉS HADFELSZERELÉSI GVÁR. :: CS. ÉS KIR. KÖZÖSSÉGSEREG SZERZŐDÉSES SZÁLLÍTÓI. ::

Petrozsény, Kossuth Lajos-utca Junger Samu házában

Elsőrangú készítményű **férfi, női és gyermek lábbeliek**, **csizmák**, **munkás bakancsok** eredeti gyári szabott árban árusítatnak.

26—26

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

NYOMATOTT FIGULI ANTAL GYORSSAJTÓJÁN PETROZSÉNY.